

ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ

ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТА РІВНЯ ТРИВОЖНОСТІ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ С З КИШКОВИМ ДИСБІОЗОМ НА ТЛІ НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ ПІД ВПЛИВОМ ЛІКУВАННЯ

Воробець В. В., Дербак М. А., Гарапко Т. В.

м. Ужгород, Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

Мета: оцінити вплив терапії на якість життя (ЯЖ) та рівень тривожності у хворих на хронічний гепатит С (ХГС) з кишковим дисбіозом на тлі неалкогольної жирової хвороби печінки (НАЖХП).

Об'єкт і методи. Обстежено 84 хворих на ХГС, у яких оцінено ЯЖ за опитувальником Medical Outcomes Study 36-Item Short-Form Health Status (SF-36) та рівні реактивної і особистісної тривожності за шкалою Спілбергера-Ханіна. Залежно від призначеного лікування сформовано дві групи: 1-ша група (n = 40) – хворі, які отримували пробіотик, що містить LA-5 і BB-12 по 1 кап. × 3 рази на добу і 2-га група (n = 44) – LA-5 і BB-12 + УДХК по 500 мг на ніч протягом 1 місяця. Обробку отриманих результатів здійснювали шляхом розрахунку середніх значень і стандартних відхилень для кожної зі шкал опитувальника.

Результати та їх обговорення. У пацієнтів, які одержували пробіотик та УДХК, редукція психопатологічної симптоматики досягалася як через зниження тривожно-депресивних розладів, так і за рахунок зменшення виразності астеничних проявів. А у пацієнтів, які одержували тільки пробіотик – лише за рахунок зниження рівня астеничних проявів. Після лікування середні значення інтегрованого показника фізичного компонента здоров'я (PH) у хворих 1-ї групи збільшилися на ($6 \pm 0,2$) балів, а у хворих 2-ї групи – на ($8 \pm 1,7$) балів. Показник інтегрованого психічного компонента здоров'я (MH1) у хворих 1-ї групи виріс на ($7 \pm 4,1$) балів, а у хворих 2-ї групи – на ($11 \pm 0,5$) балів.

Висновок. При проведенні лікувальних заходів з приводу кишкового дисбіозу у хворих на ХГС на тлі НАЖХП, поєднання УДХК з пробіотиком, що містить LA-5 і BB-12, зменшує виразність депресії та тривоги за госпітальною шкалою і покращує якість життя цих хворих.

ВПЛИВ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ НА ПОКАЗНИКИ ТРАНСАМІНАЗ У ПАЦІЄНТІВ З КОВІД-ПНЕВМОНІЄЮ

Горбей А., Склярів Є. Я.

м. Львів, Комунальне некомерційне підприємство Львівське територіальне медичне об'єднання багатопрофільна клінічна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги

Мета: вивчити вплив коронавірусної хвороби на показники трансаміназ у пацієнтів з ковід-пневмонією.

Матеріали і методи. У дослідження було включено 40 пацієнтів, серед яких 16 чоловіків (40,0 %) і 24 жінки (60,0 %). Усі пацієнти підписали письмову згоду на проведення комплексного обстеження, згідно з принципами Гельсінської декларації прав людини, Конвенції Ради Європи про права людини і біомедицини. Пацієнти перебували на стаціонарному лікуванні у центрі терапії Комунального некомерційного підприємства «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова». Наявність COVID-19 встановлювали за допомогою полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) для виявлення РНК SARS-CoV-2 у досліджуваних зразках. Серед клінічних симптомів провідними були ознаки ураження нижніх дихальних шляхів з сухим кашлем, лихоманкою, задишкою. Також пацієнти відмічали прогресуючу слабкість, головний біль та міалгії.

Результати дослідження. Показники АЛТ коливалися від 7,5 Од/л до 126 Од/л, в середньому ($45,15 \pm 5,49$) Од/л. Водночас, активність АСТ коливалася від 13 Од/л до 83 Од/л, в середньому ($38,03 \pm 3,43$) Од/л. Крім того, виявлено, що у 21 пацієнта (52,5 %) із середньотяжким і тяжким перебігом COVID-19 були підвищені показники печінкових трансаміназ на момент госпіталізації в стаціонар. До того ж, у 15 осіб (37,5 %) спостерігалось підвищення активності АЛТ і АСТ в два-три рази порівняно з нормальними значеннями.

Висновки. Підвищення активності АЛТ і АСТ на момент госпіталізації в стаціонар виявили у 52,5 % пацієнтів з ковід-пневмонією, причому у 37,5 % пацієнтів ці показники були перевищені у 2–3 рази порівняно з нормою. Дані результати свідчать, що вірус SARS-CoV-2 має безпосередній ушкоджуючий вплив на печінку, тому своєчасне виявлення і лікування пацієнтів з COVID-19 згідно з сучасними рекомендаціями має вагоме значення для профілактики уражень печінки.

ДИНАМІКА СИРОВАТКОВИХ РІВНІВ АНГІОПОЕТИНУ-2 ТА ТРАНСФОРМУЮЧОГО ФАКТОРУ РОСТУ (TGF- β 1) У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ С ІЗ СУПУТНЬОЮ НЕАЛКОГОЛЬНОЮ ЖИРОВОЮ ХВОРОБОЮ ПЕЧІНКИ

Дербак М. А., Лізанець Н. В., Бледкан М. М., Ганич О. Т., Машура Г. Ю., Краснова А. А.
м. Ужгород, Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

Мета: оцінити динаміку сироваткових рівнів ангіопоетину-2 (Ang-2) та трансформуючого фактору росту - β 1 (TGF- β 1) у хворих на хронічний гепатит С (ХГС) із супутньою неалкогольною жировою хворобою печінки (НАЖХП) після успішної DAAs.

Матеріали і методи. Під спостереженням знаходилось 82 хворих на ХГС, із яких у 56 (68,3%) осіб діагностовано НАЖХП та підвищену масу тіла (ПМТ). Усім учасникам визначали кількість РНК HCV, Ang-2, TGF- β 1, лептину, адипонектину. Ступінь фіброзу печінки діагностували неінвазивним методом ФіброМакс. Хворих було розподілено на групи: 1-ша група (n = 23) ХГС + ПМТ + стеатоз печінки, 2-га група (n = 33) – ХГС + ПМТ + неалкогольний стеатогепатит (НАСГ), 3-тя група (n = 26) – ХГС + нормальна маса тіла (НМТ). Всі хворі 12 тижнів отримували DAAs.

Результати. Із 82 пацієнтів F_{3-4} мав 31 хворий, F_{1-2} – 25, F_{0-1} – 11, F_0 – 15 осіб. Прогресуючий фіброз печінки (F_{3-4}) та виразний стеатоз печінки S_{2-3} ($p < 0,05$) частіше був у хворих 2-ї групи (ХГС + НАСГ). Сироваткові рівні Ang-2 були вищими ($p < 0,05$) у хворих 2-ї групи з F_{3-4} , ніж у хворих із F_{0-2} . Рівні лептину у хворих 2-ї групи підвищено у 4,2 раза, а у хворих 1-ї групи – у 2,9 раза, порівняно з групою контролю. Через 24 тижні з моменту завершення успішної DAAs регрес фіброзу печінки зареєстровано у 54 хворих на ХГС. Частіше ($p < 0,001$) регрес фіброзу відбувався у пацієнтів 1-ї та 3-ї груп з меншими його початковими стадіями, аніж у хворих 2-ї групи, та вищими ступенями фіброзу. Регрес фіброзу печінки супроводжувався зниженням рівня Ang-2. У хворих на ХГС з фіброзом $\leq F_{0-2}$ на тлі регресу фіброзу зареєстровано зниження TGF- β 1.

Висновки. У хворих на ХГС + НАЖХП реєструються високі рівні Ang-2 та TGF- β 1, які позитивно корелюють зі ступенем фіброзу печінки і достовірно знижуються після успішної DAAs у хворих з невисокими початковими стадіями фіброзу печінки та нормальною масою тіла.

УЛЬТРАЗВУКОВИЙ СКРИНІНГ НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ ІННОВАЦІЙНИМ МЕТОДОМ ВИМІРЮВАННЯ КОЕФІЦІЄНТА ЗАТУХАННЯ ДЛЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ЛАНКИ

Динник О. Б.¹, Жайворонок М. М.², Кобиляк Н. М.³

¹м. Київ, ТОВ Медичний центр «Інститут еластографії»

²м. Київ, Медичний центр ««Doctor Vera»

³м. Київ, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Неалкогольна жирова хвороба печінки (НАЖХП) є одним із сучасних медичних викликів ХХІ сторіччя, вона набула рис пандемії і є одним із розповсюджених неінфекційних захворювань (НІЗ) – до 30 % дорослих. Вона має прихований перебіг, клінічні прояви мають дебют вже на стадії ускладнень: цирозу печінки, кардіоваскулярних та цереброваскулярних катастроф, цукрового діабету, хвороб нирок та онкології. Специфічних біохімічних тестів НАЖХП немає. Підступність НАЖХП вимагає розроблення концепції її ультразвукового (УЗ) скринінгу на первинній медичній ланці.

Мета роботи: запровадити концепцію скринінгу НАЖХП інноваційним методом УЗ стеатометрії, вимірювання коефіцієнта затухання (ВКЗ) в практику первинної медичної ланки.